

kma·diplomacy

ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ І GR-ПОЛІТИКИ

Economic Diplomacy & GR Politics

ДИСЦИПЛІНА:

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ ДЕРЖАВИ.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

галузь знань:

С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальності:

С 1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

С 2 «Політологія»

освітня програма:

«Економічна дипломатія і GR-політики»

СИЛАБУС

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ ДЕРЖАВИ. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

спеціальності: С 1 «Економіка та міжнародні економічні відносини», С 2 «Політологія»

1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ТА ПРАКТИКА

Обов'язкова освітня компонента

ВИКЛАДАЧ:

ВОЛЯНІЮК Ольга Ярославівна
кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри міждисциплінарної освіти
e-mail: o.volianyuk@ukma.edu.ua

ОБСЯГ ГОДИН НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ:

Загальний обсяг годин – 120 год. /4 ECTS

з них:

- Лекційних – 14 год.
- Семінарських – 28 год.
- Самостійна робота – 78 год.

Семестр викладання:

1-й

Форма підсумкового оцінювання:

екзамен

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Курс «*Національні інтереси держави. Національна безпека*» є обов'язковою навчальною дисципліною, що дозволяє сформувати сучасне розуміння глобального безпекового середовища та ролі України в ньому, а також поглибити академічні знання і практичні навички з основ соціально-економічної, політичної, інформаційної, аналітичної, оборонної, розвідувальної діяльності в галузі національної безпеки. Дисципліна допомагає виявляти основні загрози безпеці України, а також ідентифікувати національні інтереси держави в умовах глобальної невизначеності, підтримувати загальнонаціональну культуру безпеки, опанувати сучасні технології безпекової аналітики.

Курс складається із двох змістовних модулів:

Основні виміри національної безпеки: вступ до безпекової аналітики.

Національні інтереси та оборонна свідомість: прикладна аналітика.

Курс інтегрує підходи економічної дипломатії та GR-політик як інструментів просування і захисту національних інтересів держави, акцентуючи увагу на формуванні ефективних стратегій взаємодії між державою, бізнесом і міжнародними інституціями. Особливий фокус зроблено на українському контексті – євроінтеграційних процесах, повоєнному відновленні та посиленні позицій України у глобальній конкуренції.

Навчання базується на міждисциплінарному підході та передбачає дискусійний формат роботи, розбір кейсів, стратегічні симуляції, роботу з офіційними документами, каталогами, картами, відео- та аудіо-матеріалами, науковими та аналітичними висновками, а також покрокове напрацювання підсумкового аналітичного проекту для самостійно обраної сфери безпекової політики. Здобувачі освіти індивідуально або в мікрогрупах отримують поетапне консультування в розробці аналітичного документу, а також можливість презентувати доробок на одній із платформ у мережі безпекових організацій України.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів здатності системно аналізувати та визначати національні інтереси держави у взаємозв'язку з політикою національної безпеки, розробляти геоекономічні стратегії з урахуванням глобальної конкуренції, безпекових викликів та асиметричності світового розвитку, ефективно застосовувати інструменти економічної дипломатії та GR-політик для просування і захисту національних економічних інтересів України на міжнародному рівні, а також опановувати основи OSINT, факт-чекінгу та принципи swarm intelligence, надавати рекомендації щодо стратегій і тактичних можливостей подолання конфліктів і запобігання ризикам у суспільно-політичному житті та здійснювати експертне консультування політичних акторів з питань загроз, пріоритетів і механізмів забезпечення національної безпеки.

Особливу увагу приділено загальній теорії національної безпеки, концепції «national defence», «human security», «soft security», «hard security», критеріям, індикаторам, пороговим рівням національної безпеки; значенню різних суб'єктів, відносин і процесів у системі забезпечення національної та міжнародної безпеки; безпековим інститутам і правовим основам їх діяльності; дискусіям про оборонну свідомість.

Курс забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН 12; ПРН 15; ПРН 24; ПРН 25.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
ПРН12. Формувати геоекономічні стратегії країн в умовах трансформації світопорядку, визначати їхні регіональні пріоритети з урахуванням національних інтересів, безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті асиметричності розподілу світових ресурсів.		
ПРН15. Аналізувати національні економічні інтереси у контексті глобальної конкуренції, розробляти геоекономічні стратегії України з урахуванням національних економічних інтересів, безпекової компоненти, регіональних пріоритетів та євроінтеграційних процесів.	Пояснювально-презентаційний, проблемно-аналітичний інтерактивний	Презентації, кейс-стаді, тестування колективні проєкти, дискусії, моніторинг.
ПРН24. Просувати і захищати економічні інтереси держави інструментами економічної дипломатії, налагоджувати міжнародні партнерства і сприяти позитивному іміджу України в світі.		
ПРН25. Досліджувати й аналізувати міжнародні та українські практики GR, вміти розробляти та реалізовувати GR-стратегії для налагодження ефективної взаємодії бізнесу з урядовими структурами, міжнародними організаціями і суспільством задля підтримки і захисту національних економічних інтересів держави на міжнародному рівні.		

Результати навчання (РН)	Теми							
	1	2	3	4	5	6	7	n
ПРН12. Формувати геоекономічні стратегії країн в умовах трансформації світопорядку, визначати їхні регіональні пріоритети з урахуванням національних інтересів, безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті асиметричності розподілу світових ресурсів.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН15. Аналізувати національні економічні інтереси у контексті глобальної конкуренції, розробляти геоекономічні стратегії України з урахуванням національних економічних інтересів, безпекової компоненти, регіональних пріоритетів та євроінтеграційних процесів.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН24. Просувати і захищати економічні інтереси держави інструментами економічної дипломатії, налагоджувати міжнародні партнерства і сприяти позитивному іміджу України в світі.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН25. Досліджувати й аналізувати міжнародні та українські практики GR, вміти розробляти та реалізовувати GR-стратегії для налагодження ефективної взаємодії бізнесу з урядовими структурами, міжнародними організаціями і суспільством задля підтримки і захисту національних економічних інтересів держави на міжнародному рівні.	+	+	+	+	+	+	+	+

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ: ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ:

Тема заняття	Лекції	Семінари / Практичні	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1</i>			
Основні виміри національної безпеки: вступ до безпекової аналітики			
1. Національна безпека: зміст і міждисциплінарні виклики	2	4	10
2. Міжнародна безпека та роль євроатлантичного співробітництва	2	4	12
3. Система національної безпеки України: суб'єктність	2	4	10
4. Нормативно-правова основа та принципи забезпечення національної безпеки держави.	2	4	12
<i>Змістовий модуль 2</i>			
Національні інтереси та оборонна свідомість: прикладна аналітика			
5. Концепції національного інтересу і глобалістики: від теорій до дії	2	4	12
6. Гібридні війни та стратегії формування оборонної свідомості	2	4	12
7. Шляхи і засоби розв'язання геополітичних конфліктів.	2	4	10
Всього:	14	28	78

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН:

Змістовий модуль 1

Основні виміри національної безпеки:
вступ до безпекової аналітики

Практичне заняття № 1-2**Тема 1. Національна безпека: зміст і міждисциплінарні виклики (4 год.)****Питання для обговорення:**

- ✓ Безпекові дослідження та аналітика: рівні доступу, інструментарій.
- ✓ З чого починається безпека? (дискусія)
- ✓ Базові виміри безпеки (структурний підхід): оборона державного суверенітету; безбар'єрні можливості для громад і суспільств; захист прав та свобод людини і громадянина.
- ✓ Базові виміри безпеки (ціннісний підхід). Безпека в сучасному політичному словнику: проблеми миру та війни, насильства і примусу, (не)стабільності та спроможності політичної системи.
- ✓ «Годинник судного дня»: Рада з науки та безпеки Bulletin of the Atomic Scientists про глобальні загрози людству.
- ✓ Історія вчень і концепцій національної безпеки: аналіз літератури 1990-2025.
- ✓ Безпекознавство як наука, аналітика та навчальна дисципліна: базові осередки.
- ✓ Каталог центрів безпекової аналітики України.

Практичне заняття № 3-4

Тема 2. Міжнародна безпека та роль євроатлантичного співробітництва (4 год.)

Питання для обговорення:

- ✓ Міжнародна безпека як політика ефективних гарантій для окремих країн і світового співтовариства.
- ✓ Міжнародна стабільність і безпека людини: Стокгольмський міжнародний інститут дослідження миру.
- ✓ Механізми функціонування систем спільної безпекової політики: здобутки та втрати ООН, ОБСЄ, ЄС.
- ✓ Криза системи міжнародної: брейвн-шторм рекомендацій із подолання.
- ✓ Євроатлантичне співробітництво та національні інтереси держав: проблеми сумісності.
- ✓ НАТО і національна безпека України.
- ✓ Безпека економічна, інформаційна, екологічна, військова, політична, продовольча, енергетична, космічна: вибір та обґрунтування проблематики для підсумкового аналітичного проєкту.
- ✓ Віртуальний квіз міжнародними безпековими форумами: ігрова модераторія, моделювання виступів.

Практичне заняття № 5-6

Тема 3. Система національної безпеки України: суб'єктність (4 год.)

Питання для обговорення:

- ✓ Безпекові інститути та політико-правові основи їх діяльності: проблеми координації.
- ✓ Взаємодія між збройними силами та іншими силовими структурами. Роль Служби безпеки України у забезпеченні національної безпеки.
- ✓ Система суб'єктів у сфері забезпечення національної безпеки: правовий аналіз.
- ✓ Україна та миротворча діяльність міжнародних організацій у сфері безпеки.
- ✓ Багатостороннє і транскордонне співробітництво в питаннях безпеки.
- ✓ Суб'єкт і об'єкт як визначальні / спроможні сили в системі безпекової політики (аналіз кейсів).
- ✓ Приватні військові та охоронні компанії у збройних конфліктах: виклики суб'єктності.
- ✓ Збірник кейсів з історії національної безпеки України та міжнародної безпеки.

Практичне заняття № 7-8

Тема 4. Нормативно-правова основа та принципи забезпечення національної безпеки держави (4 год.)

Питання для обговорення:

- ✓ Принципи спільної безпекової політики: Статут ООН
- ✓ Війна і норми міжнародного права: межі дозволеного. Міжнародні договори.
- ✓ Визначення агресії у сучасному міжнародному праві: збір доказової бази.
- ✓ Стратегія національної безпеки України від 14.09.2020 р.: порівняльний аналіз зі Стратегією від 26.05.2015 р. (трансформація національних інтересів і пріоритетів).
- ✓ Стратегічні документи зарубіжних держав: компаративістика.
- ✓ Закон України Про національну безпеку України та інші нормативні документи, що визначають додаткові аспекти національної безпеки і оборони держави, суспільства, громадян.
- ✓ Оновлення картотеки офіційних документів. Робота зі законодавчою базою проєкту.

Змістовий модуль 2

Національні інтереси та оборонна свідомість:
прикладна аналітика.

Практичне заняття № 9-10

Тема 5. Концепції національного інтересу і глобалістики: від теорій до дії (4 год.)

Питання для обговорення:

- ✓ Національна безпека як комплекс структурних і ціннісних складових: розширення аналітичної рамки. Безпека як демократична стійкість.
- ✓ Національний інтерес перед глобальними викликами безпекового простору.
- ✓ Захист національних інтересів та національних цінностей: практичні результати.
- ✓ Розвідка та контрпропаганда. Сучасні підходи до участі медіа у системі забезпечення національної безпеки.
- ✓ Громадські об'єднання та їх роль у підтримці євроатлантичних цінностей в Україні.
- ✓ Громадські розвідувальні спільноти за принципом «ройового інтелекту» (Swarm intelligence).
- ✓ Розвідка відкритих джерел (Open source intelligence, OSINT), факт-чекінг новин, розпізнавання фейків, аналітика й превентивне розкриття планів операцій агресора.
- ✓ Моніторинг як місія, аналітичний інструмент і ресурс контрпропаганди (на прикладі моніторингу «російська криза»).
- ✓ Крос-культурні карти, статистичні відомості, соціологічні моніторинги та інші звіти офіційних і незалежних організацій як джерело безпекової аналітики: збір і доповнення даних проєкту.

Практичне заняття № 11-12

Тема 6. Гібридні війни та стратегії формування оборонної свідомості (4 год.)

Питання для обговорення:

- ✓ Війна конвенційна, асиметрична, інформаційна, ядерна: аналіз десятків (не)схожих понять.
- ✓ Дискусії та міфи про гібридні війни: аналіз джерел, книжковий клуб.
- ✓ Глобальні та регіональні тенденції у збройних конфліктах: вплив на пріоритети національних інтересів.
- ✓ Національні інтереси в інформаційній сфері.
- ✓ Обороздатність (defensive potentialities) та оборонна свідомість. Чи доречні протиставлення: військовий + економічний vs соціально-політичний + морально-психологічний потенціал. Обговорення: посилення обороноздатності VS наступальних спроможностей.

- ✓ Трансформація державної політики України у сфері розвитку оборонної свідомості громадян: декларації та реалії.
- ✓ «Вижити після ядерного вибуху»: стратегії національної стійкості (есе).
- ✓ Інформаційна гігієна. Практикум з кібербезпеки як частина практичної діяльності.

Практичне заняття № 13-14

Тема 7. Шляхи та засоби розв'язання геополітичних конфліктів, відновлення національної безпеки (4 год.)

Питання для обговорення:

- ✓ Витрати та озброєння. Ядерне роззброєння, контроль над озброєннями, нерозповсюдження.
- ✓ Екстремальне насильство та миротворчі операції: тенденції та потенціал.
- ✓ Роль дипломатії у забезпеченні національної безпеки. Санкційна політика.
- ✓ Безпекова культура: абстракція чи необхідність? Основи корпоративної безпеки.
- ✓ Soft інструменти безпекової політики: на прикладі кіно. Постперегляд-обговорення: як кінематограф має відреагувати на сучасну війну?
- ✓ Інформаційно-пропагандистське забезпечення у Силах оборони. 10 позицій військово-патріотичного виховання.
- ✓ Національна безпека та відбудова в умовах війни.
- ✓ Аналітична доповідь «Стратегія безпекових змін» презентація та захист індивідуального/групового проєкту (за вибором) у конкретній галузі національної безпеки.

6. ДЖЕРЕЛА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна:

1. Воляннюк, О. (2024). Національні цінності та оборонна свідомість у фокусі державної політики. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін, 22(36), 103–116. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series22.2024.36.12>
2. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. : В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянюк та ін.. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
3. Декларація ГА ООН Про право народів на мир. 18.11.1984. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-right-peoples-peace>
4. Зовнішня політика та національна безпека України: документи і матеріали (2014-2022 рр.): навч. посіб.-хрестоматія / [уклад., комент. І. В. Артьомов]; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород: РІК-У, 2023. 377 с.

5. Національна безпека України в умовах нових викликів європейській та євроатлантичній солідарності: [монографія] / І. В. Яковюк, Є. М. Білоусов ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування НАПрН України, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України. Харків : Рубан В. В. [вид.], 2022. 147 с.
6. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2469-19>
7. Російсько-українська війна: історія та сучасність [Текст]: навч. посіб. / [І. І. Фурман та ін.] ; Нац. ун-т оборони України, Каф. історії війн і воєн. мистецтва. -Київ : Вид. НУОУ, 2024. 128 с.
8. СІПРІ 2023: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Гол. ред. Др. Іен Дейвіс/Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О.Разумкова; К.: Заповіт, 2024. 662с.
9. Ammerdown Group «Rethinking Security: A discussion paper». 2016. URL: rethinkingsecurity.org.uk.
10. Bulletin Science and Security Board condemns Russian invasion of Ukraine; Doomsday Clock stays at 100 seconds to midnight. By Bulletin Science and Security Board. March 7, 2022.
11. Gross, M. and Ho, Shuyuan M. (2021). Collective Learning for Developing Cyber Defense Consciousness: An Activity System Analysis. Journal of Information Systems Education: Vol. 32 : Iss. 1 , 65-76.

Додаткова:

1. At doom's doorstep:It is 100 seconds to midnight. 2022 Doomsday Clock Statement. Science and Security Board. Bulletin of the Atomic Scientists. Editor, John Mecklin. January 20, 2022. <https://thebulletin.org/doomsday-clock/current-time/>
2. Біла книга 2019–2020. Збройні Сили України, Держспецтрансслужба. 196 с.
3. Визначення рівня та оцінювання загроз енергетичній безпеці [Текст] : зб. аналіт. доп. / [О. М. Суходоля та ін. ; за ред. О. М. Суходолі] ; Нац. ін-т стратег. дослідж., Центр безпек. дослідж. Київ : НІСД, 2022. 159 с.
4. Волянюк, О. (2025). Гібридна війна у вимірі стратегічних комунікацій. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін, 22(37).
5. Волянюк, О. Я. «Постправда»: безпекові виклики, наукові дискусії, політичний сленг. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22 : Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін : зб. наук. праць. Київ, 2021. Вип. 30. С. 124-134.
6. Волянюк, О., & Дроздук, Я. (2023). (НЕ)Гібридна війна: політичні, ідеологічні, інформаційні виміри. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін, 22(33), 64–75. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series22.2023.33.07>
<https://sj.udu.edu.ua/index.php/pnspd/article/view/1445>
7. Глобальна та національна безпека [Текст] = Global and national security : підручник / [В. І. Абрамов та ін.] ; за заг. ред. Г. П. Ситника ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Громад. орг. "Акад. нац. безпеки". -Київ : НАДУ, 2016. -781, [2] с.
8. Захаренко К.В. Інституційний вимір інформаційної безпеки України: трансформаційні виклики, глобальні контексти, стратегічні орієнтири : Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2021. 421 с.
9. Збройне насилля, національна безпека і критичне мислення: теоретико-методологічний вимір: колект. монографія / [В. С. Курило та ін.] ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. В. С. Курило ; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Одеса : Гельветика, 2024. 381, [1] с.

10. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації [Текст] : аналіт. доп. / [С. П. Іванюта та ін. ; за ред. С. П. Іванюти] ; Нац. ін-т стратег. дослідж., Центр безпек. дослідж. -Київ : НІСД, 2020. 110 с.
11. Зовнішня політика та національна безпека [Текст]: навч. посіб. /Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2022. 207 с.
12. Маркеева О. Держава та приватний сектор на захист національної безпеки: від взаємодії до партнерства [Текст] : аналіт. доп. / [О. Д. Маркеева, Б. Л. Розвадовський] ; Нац. ін-т стратег. дослідж., Центр безпек. дослідж. -Київ : НІСД, 2021. 70 с.
13. Міненко Є., Захаренко К., Драпушко Р., Воляннюк О. Суспільно-політична стабільність як складова системи інформаційної безпеки: виклики в умовах воєнного стану. Філософські та соціальні аспекти сучасної освіти і науки. № 23 (2024) Interdisciplinary Studies of Complex Systems. No. 23 (2023) 41–54. <https://doi.org/10.31392/iscs.2023.23.041>
14. Національна безпека держави: філософсько-правовий і соціально-економічний аналіз: монографія / В'ячеслав Бліхар [та ін.]. Хмельницький : Моноускрипт, 2021. 402 с.
15. Національна безпека та оборонна політика: навч. посіб. для використання у навч.-вихов. процесі / [М. В. Коваль та ін. ; за заг. ред. М. В. Ковалю] ; Нац. ун-т оборони України, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. - Київ : Нац. ун-т оборони України, 2024. 318 с.
16. Національна безпека України в інформаційну епоху: правові аспекти: монографія / І. М. Доронін ; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. Київ : АртЕк, 2019. 433 с.
17. Національна безпека України у викликах новітньої історії: [колект.] монографія / [А. К. Адельбаєва та ін. ; авт.-уклад. В. І. Шпак ; керівник авт. кол. С. І. Табачников ; наук. ред.: В. В. Стецюк, Р. Г. Процюк, Ю. М. Кузнецов] ; ГО " Нац. акад. наук вищ. освіти України". -Київ : Експрес-об'ява, 2020. 463 с.
18. Національна безпека через призму розвитку космічної галузі : навч. посіб. / Кошова С. П., Гбур З. В. ; Держ. служба України з надзвичайн. ситуацій, Ін-т держ. упр. та наук. дослідж. з цивіл. захисту. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2021. 99 с.
19. Національна стійкість України та національна безпека : аналіт. записка / [З. Ф. Самчук та ін. ; за ред. О. М. Майбороди] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. -Київ : ППІЕНД ім. І.Ф. Кураса, 2022. -39 с.
20. Організаційно-економічний механізм формування інклюзивної соціальної відповідальності: сталий розвиток та національна безпека : монографія. Одеса : Бондаренко М. О., 2024. 286 с.
21. Основи діяльності спецслужб: підруч. для студентів спец. «Національна безпека» та інших безпек. спец. цивіл. закл. вищ. освіти України / М. С. Романов, В. І. Гвоздь ; Нац. ун-т "Остроз. акад.". - Дніпро : Лізунов Є. В. [вид.], 2024. 465 с
22. Підпригора, І. Інформаційно-пропагандистське забезпечення у військово-морських силах Збройних Сил України у 1992-2014 роках: дис. ... д-ра філософії в галузі знань 25 Воєнної науки, національна безпека, безпека державного кордону : [спец.] 254 / Підпригора Ігор Іванович ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. Київ, 2020. 435 р.
23. Про затвердження Концепції військово-патріотичного виховання в системі Міністерства оборони України : Наказ; Міноборони України від 14.08.2024 № 554. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0554322-24>
24. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України" : Указ Президента України від 17.09.2021 № 473/2021 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/473/2021>
25. Про Стратегію національної безпеки України : Рішення; РНБО від 06.05.2015 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0008525-15>
26. СІПРІ 2021: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: О.Мельник (керівник проекту) та ін. К.: Заповіт, 2022. 724с.

27. Сокурєнко, В. (2024). Концепт оборонної свідомості у структурі кримінології війни. Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика, 5(1), 166–175. <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2022-1-5-31>

28. Суходоля О. Енергетична зброя у геополітичій стратегії Росії: аналіт. доп. ; Нац. ін-т стратег. дослідж. (НІСД), Центр безпек. дослідж. Київ : НІСД, 2020. -127 с.

Інформаційні ресурси:

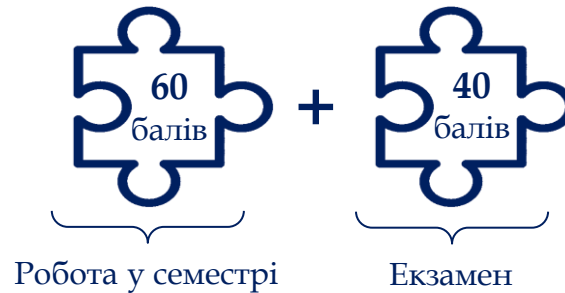
1. International political science association: URL: <https://www.ipsa.org/membership/individual>
2. North Atlantic Treaty Organization URL: <https://www.nato.int/>
3. Scopus: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic>
4. Ukrainian Military Pages. URL: <https://www.ukrmilitary.com/p/military-library.html>
5. Web of Science Core Collection: URL: http://apps.webofknowledge.com/WOS_GeneralSearch_input.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&SID=F4HZp1ev6MdjLxfJDTd&preferencesSaved=
6. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України: URL: <https://www.idss.org.ua/>
7. Інститут держави і права ім. В.М.Корецького Національної академії наук України URL: <http://idpnan.org.ua/>
8. Інститут економіки та прогнозування НАН України. URL: <http://ief.org.ua/>
9. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України: URL: <http://ipiend.gov.ua/>
10. Міністерство оборони України. URL: <https://mod.gov.ua/>
11. Наука і оборона. Журнал. URL: <http://nio.nuou.org.ua/>
12. Науково-практичний журнал «Національні інтереси України». URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/>
13. Національна безпека і оборона: журнал. URL: <https://razumkov.org.ua/>
14. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://niss.gov.ua/>
15. Управління в галузі національної безпеки і оборони. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.irbis-nbu.gov.ua>
16. Центр глобалістики «Стратегія XXI». URL: <https://geostrategy.org.ua/>

7. ОЦІНЮВАННЯ

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ДИСЦИПЛІНИ

	Види робіт	К-ть	Бали	Умови нарахування	Разом
Робота у семестрі	Участь у інтерактивних заняттях	7	1	Робота на лекціях, підтримка конструктивної дискусії, творча та професійна взаємодія в опануванні основ безпекової аналітики	7
	Участь у практичних заняттях	14	3	Активна робота на семінарах, опрацювання джерел, кейсів, аналіз документів, збір статистики, виконання самостійних завдань, робота в мікрогрупах, виконані індивідуальні завдання з курсу	42
	Звітна самостійна робота (на вибір)	1/3	11	Підготовка одного з трьох письмових/цифрових документів: Каталог центрів безпекової аналітики України; Оновлення картотеки офіційних документів; Збірник кейсів з історії національної безпеки України	11
Екзамен	Презентація підсумкових індивідуальних/групових проєктів (за вибором)	1	40	Розробка, попереднє ознайомлення і захист аналітичної доповіді	40
Разом					100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Засобом оцінювання та методом демонстрування результатів навчання є підсумкова аналітична доповідь під умовним заголовком «Стратегія безпекових змін». Це самостійний вибір проблематики зі сфери безпекової політики (наприклад, «Стратегія ефективних трансформацій у сфері інформаційної безпеки України»), покрокова підготовка та доповнення аналітичного проєкту в процесі консультування, презентація та захист доповіді. Здобувачі освіти обирають індивідуальний або мікрогруповий формат співпраці, мають продемонструвати виразний прикладний зміст аналітичного документу, його потенціал у мережі стейкхолдерів безпекового сектору України.

Структура роботи

1. План аналітичної доповіді, вибір теми та інструментів дослідження – 10 балів.
2. Джерельна база аналітичного документу – 10 балів.
3. Розподіл обов'язків і комунікації в мікрогрупі / самоменеджмент проєкту – 10 балів.
4. Вибір сторітелінг-інструментів, презентація та захист проєкту – 10 балів.

Разом – 40 балів

РОЗ'ЯСНЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

На практичному занятті здобувач може набрати максимум 3 бали

3 бали ставиться за таких умов:

- повний, правильний, послідовний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується прикладами;
- глибоке розуміння та орієнтування у явищах і процесах;
- вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача;

2 бали ставиться за таких умов:

- правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні запитання, відсутня повна відповідь;

1 бал ставиться за таких умов:

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді наявні помилки;
- відповіді на запитання нечіткі;

0 за таких умов:

- незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічне висловлювання;
- наявні суттєві помилки при відтворенні матеріалу;
- нерозуміння навчального матеріалу і, як наслідок цього, повна відсутність навичок в аналізі явищ і в подальшому виконанні практичних завдань.

За участь у інтерактивних заняттях здобувач може отримати 1 бал

1 бал нараховується за демонстрацію залученості до навчального процесу через участь у дискусіях, аргументоване висловлення позиції та конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу під час опрацювання тем з безпекової аналітики.

Звітна самостійна робота (на вибір) здобувач може набрати максимум 11 балів

10-11 балів ставиться за таких умов:

- робота є повною, логічно структурованою та аналітично глибокою; демонструє системне розуміння теми, самостійність мислення та коректне використання джерел; матеріал узагальнено, структуровано та оформлено відповідно до вимог; присутні елементи аналітики (порівняння, узагальнення, висновки); обраний формат (каталог / картотека / збірник кейсів) реалізовано цілісно та професійно;

5-9 балів ставиться за таких умов:

- робота загалом відповідає завданню, має логічну структуру, але містить окремі недоліки щодо ґрунтовності аналізу, системності або в оформленні; інформація подана переважно описово, аналітична складова обмежена; можливі неточності у відборі чи використанні джерел; формат реалізовано частково або нерівномірно;

0-5 балів ставиться за таких умов:

- робота не відповідає завданню або виконана фрагментарно; відсутня логіка структурування та аналітична складова; матеріал є поверхневим, неповним або некоректним; відсутнє належне опрацювання джерел; формат не витримано або робота не подана.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 - 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 - 90	Добре		B (дуже добре)
71 - 80			C (добре)
66 - 70	Задовільно		D (задовільно)
60 - 65			E (достатньо)
30 - 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно - з можливістю повторного складання)
1 - 29			F (неприйнятно - з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до екзамену) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) здобувач зобов'язаний повторно вивчити курс. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише на рівні «достатньо». Замість перескладання комісії, здобувач може обрати повторне вивчення курсу.

8. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

НаУКМА сповідує принципи академічної доброчесності, що означає, що всі роботи здобувачі мають виконати самостійно, а у тексті мають міститися відповідні посилання на інформаційні джерела. При використанні засобів штучного інтелекту (наприклад, CHAT GPT) необхідно позначити відповідним посиланням частини тексту, що були згенеровані штучним інтелектом.

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):
https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

<https://bit.ly/3tXf4mi> (Скорочене посилання на документ вище)

Недотримання принципів академічної доброчесності карається не зарахуванням роботи без можливості її перездачі у відповідності до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА.

Схвалено на засіданні кафедри міждисциплінарної освіти «28» серпня 2025 р., протокол № 1

